

saadan Forpligtelse skulde herefter kunne paa-
hvile Kirkeeierne, saa skulde dette Paabud frem-
træde bestemtere, end det forekommer mig at
være steet i § 5, fordi der vel er omtalt, hvor-
ledes der af Kirke- og Underviisnings-Mini-
steriet skal kunne paahvdes Noget, men der dog
derefter findes anført en Henviisning til Af-
gjørelse ved Domstolene, og uden at det fore-
kommer mig at være tilstrækkelig bestemt, hvor-
vidt Domstolenes Myndighed skal gaae. Men
der kommer en Ting til, hvorfor jeg ikke kunde
ønske Sagens Afgjørelse opstillet som en Rets-
sætning i denne Lov, og det er, fordi jeg tror
— og det vil vistnok dog den høitærede Kirke-
minister indrømme — at om man end gaaer
ud fra, at Forpligtelsen i det Hele taget eller
til en vis Grad paahviler Kirkeeieren, saa kan
man dog ikke gaae ud fra, at Forpligtelsen
skal gaa aldeles uden Indstrækning, uden
nogetsohmhelst Hensyn til de Aarsager, der have
gjort Ubvidelsen nødvendig, paa hvile Kirkeeie-
ren. Naar man skulde opstille det som en
Forpligtelse, tror jeg dog, at man vilde komme
til at begrænse den nærmere; forresten maa
jeg ligeoverfor den 1ste Landstingsmand for
11te Kred (Kosenoer) være af den Mening,
at ihvorvel den lovgivende Magt end maa an-
erkjende privatretlige Forhold, saa befindes vi os
dog her paa et saadant Gebeet af omtvistet Ret
og af uklare Overleveringer, at jeg ikke vilde
anse det for utilstedeligt for den lovgivende
Magt at afgjøre, hvor vidt denne overleverede
Forpligtelse skulde strække sig.

Formanden: Den 5te Landstingsmand
for 7de Kred (Skeel) har Ordet.

Skeel: Jeg frasalder Ordet.

Ordføreren: Det vilde være høist be-
snyderligt, om der ikke før 1845 havde været Tale
om Kirkegaardes Ubvidelse. Jeg tror, at det
ofte før 1845 er befundet, at Kirkegaardene have
været for smaa; og at Kirkeeierne saa have ud-
videt dem, fordi det var gammel Praxis. Den
ærede Tale, der nys satte sig, fandt, at jeg
havde begaaet et Misgreb, idet jeg havde om-
talt Lovudkastets § 1 som en Tilbagevenden
til den absolute Magt; ja, unegtelig, dersom jeg

havde omtalt den saaledes; havde jeg begaaet
et Misgreb; men den ærede Tale maa have
hørt feil; jeg sagde, at ved at antage Lovudkastet
uforandret vilde man indføre ved Lov i dette
Forhold Absolutismens arbitraire Magt. Ab-
solutismens arbitraire Magt bestod efter min
Formening deri, at Regjeringen kunde undtage
hvilkensohmhelst Enkelt, Hvemsohmhelst og Hvad-
sohmhelst fra Lovens almindelige Bestemmelser.
Nu er det just det, der her indeholdes, at Mini-
steriet skal kunne undtage, hvilke Kirker han vil,
fra hele Loven; det ligger i § 1. Dersom man
altsaa antager dette, saa indfører man ved Lov
i dette Forhold Absolutismens arbitraire Magt.
Det har aldrig været min Mening, at ville
negte, at den lovgivende Magt har Myndighed
til at give, hvilke Love den vil, og at, naar
disse Love ere givne, Domstolene da maae rette
sig derefter, men det, hvorfor vi sidde her, er
for at arbejde til, at de Love, der blive givne,
ere retfærdige og billige, og det er derfor, jeg
ikke kan tilraade, at der gives en Lov, der fast-
sætter Noget, hvis Retfærdighed og Billighed
forekommer mig i høi Grad tvivlsom, at Kirke-
eierne nemlig skulde være forpligtede til at be-
koste Kirkens Ubvidelse, hvor den befandtes at
være for lille, hvad saa end Aarsagen var der-
til. Jeg maa derhos gjøre opmærksom paa, at
dette Spørgsmaal vedkommer ikke alene de større
Kirkeeiere, men vedkommer Enhver, der eter
sin Gaards Kirketiende; det er altsaa et Spørgs-
maal, der vedkommer Mange. Der gives En-
ker, der have sat deres Formue i Kirketiender,
der gives godbædige Stiftelser, der have sat de-
res Formue deri, og for hvilke det vilde være
høist farligt, om en ny Bestemmelse vedtoges,
der vilde kunne føre til, at den hele Indtægt
mistedes, som de troede at have.

**Ministeren for Kirke og Under-
viisningsvæsenet:** Jeg er dog nødt til
at gjøre et Par Bemærkninger med Hensyn til
Absolutismens arbitraire Magt, idet man er
kommen ind paa disse høie politiske Spørgs-
maal. Dersom Udcastets Bestemmelser vedta-
ges, vil enhver Kirkeeier bestemt og klart vide,
hvilke Pligter der paa hvile ham, og at han er
underkastet Syn og kan forlange Oversyn;
denne Rettighed kan Ingen berøve ham. Hvad